

Medievalsundersökningen 1998

Teknisk rapport

Kent Asp, Bengt Johansson & Åsa Nilsson

Förord

Sedan 1979 har det vid JMG (Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet)¹ genomförts omfattande innehållsstudier av nyhetsmediernas politiska bevakning inför varje riksdagsval. Vid varje undersökningstillfälle har de största riksmidiernas nyhetsrapportering analyserats och vid några tillfällen har analyserna även utökats till landsortspress. Även tidningarnas ledarmaterial har inkluderats vid några av dessa tillfällen.² Analyserna bygger på medieinnehållet de fyra sista veckorna före valdagen, vilket för 1998 års val innebär en undersökningsperiod från söndagen den 23 augusti fram till valsöndagen 20 september.

Att ha systematiska regler för urval och kodning är centrala krav för kvantitativ innehållsanalys. Detta blir inte mindre viktigt i projekt som Medievalsundersökningarna där analyserna utförs vid olika tidpunkter (varje valrörelse), och där inte nödvändigtvis samma personer utför arbetet vid de olika tillfällena.

Det finns relativt omfattande instruktioner för genomförandet av undersökningarna, sammanställda av Per Hedberg, Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. Föreliggande rapport bygger till viss del på det materialet, men har i väsentliga delar utökats och omarbetats.

Huvudsyftet med rapporten var att den skulle fungera som en instruktion till dem som arbetade med analyser av mediernas nyhetsbevakning under valrörelsen 1998. Men den detaljerade dokumentationen ökar också möjligheten till efterkontroll av hur det vetenskapliga arbetet utförts och i övrigt göra materialet mer tillgängligt för en bredare krets av forskare.

Kent Asp
Projektledare

Bengt Johansson
Undersökningsledare

Åsa Nilsson
Projektmedarbetare

¹ JMG bildades 1991; dessförinnan genomfördes undersökningarna vid Avdelningen för masskommunikation vid Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.

² Se exempelvis Asp 1982 "Väljarna och massmediernas partiskhet" i Asp m fl: *Väljare, partier, massmedia*. Stockholm: Publica.

Medievalsundersökningen 1998

Rapporten består av fem delar. Den *första* – *Nyhetsurval* – handlar om hur urvalet av nyhetsmaterial görs, dvs. vilket redaktionellt innehåll som bedöms som relevant för undersökningen.

Den *andra* delen – *Kodning av nyhetsinnehåll* – är den mest omfattande. Avsnittet tar dels upp definitioner av de variabler som ingår i undersökningen, dels instruktioner för hur själva kodningen av innehållet skall göras, dvs. hur olika typer av innehåll skall kategoriseras. Avsnittet är upplagt efter undersökningens kodbok, vilket innebär att variablerna redovisas mer eller mindre i den ordning dessa kodos i undersökningen. Varje avsnitt inleds med en definition av variabeln, följd av mer allmänna instruktioner. Vissa detaljinstruktioner redovisas, men för mer ingående kodningsprinciper hänvisas till den specifikt för undersökningen upplagda databasen³.

I rapportens *tredje* del återfinns undersökningens *Kodbok*, dvs. förteckningen över de variabler och variabelkategorier som undersöks. *Del fyra* utgörs av den *Kodblankett* som används vid analyserna. I den *femte* delen presenteras *Frekvenstabeller* för samtliga variabler i undersökningen.

Redovisningens upplägg utgår från studierna av pressinnehåll. Informationen är i relevant avseende kompletterad med sådant som särskilt rör TV-studierna.

Nyhetsurval

Avsikten med 1998 års medievalsundersökning är att studera massmediernas politiska nyhetsmaterial under årets valrörelse. Politiskt nyhetsmaterial definieras enligt följande två kriterier:

- a) Artikeln eller inslaget innehåller någon av aktörerna 1 – 39 (partipolitiska aktörer), antingen som agerande eller omtalad aktör.
- b) Artikeln eller inslaget saknar partipolitisk aktör men behandlar politiskt relevant ämne eller är på annat sätt relaterad till valrörelsen, t ex står under tidningens val-extra-rubrik. Vad som är av politisk relevans avgörs av innehåll och sammanhang.

³ Databasen gjordes i Filemaker Pro 4.0 och fanns tillgänglig för alla medarbetare i projektet via lokalt nätverk. Databasen fylldes på med nya detaljregler under projektarbetets gång.

I praktiken innebär definitionen ovan att allt politiskt material kodas. Ledare, debatt- och insändarmaterialet definieras dock bort, med enda undantag för eventuella puffar på förstasidan. Definieras bort görs generellt även kultur- och sportinnehåll, i den mån detta inte handlar om ”verkliga nyheter” Detta kan exempelvis vara redogörelser för vilka konsekvenser ett visst politiskt beslut får för svenskt kulturliv eller den svenska idrottsrörelsen, en politikers syn på fördelningen av skattemedel på området eller liknande.

Åtminstone en fjärdedel av artikeln/inslaget skall äga politisk relevans av det här slaget för att inkluderas.

Vad som i övrigt menas med politisk relevans kan givetvis diskuteras. Centralt i bedömningen är valrörelsekontexten. Detta innebär också att en frågas politiska relevans kan förändras under valrörelsens gång. Ett exempel är den debatt om samkörning av dataregister i syfte att hitta fusk med socialbidrag som fördes under 1994 års valrörelse. I debattens inledning – när socialstyrelsen kom med sin förfrågan till datainspektionen – bedömdes frågan inte som politiskt relevant (inga politiska aktörer förekom). Men efter det att politiker börjat uttala sig i frågan och den resulterat i en politisk debatt bedömdes ämnet som politiskt relevant – även om det inte förekom politiker i samtliga artiklar/inslag.

Visst innehåll bedöms alltid som politiskt relevant, oberoende av aktuell politisk kontext:

- *Demokrati/ inflytande*
- *EU – med krav på tydlig svensk koppling*
- *Ekonomi och sysselsättning* – efter följande kriterier: artiklar/inslag inkluderas när ämnet behandlas i generella termer, med relevans för hela landet. Företagsbokslut och nyheter av typen ”25 avskedanden i Trollhättan” eller ”10 000 nya jobb i Stockholm” kodas däremot inte. Artiklar/inslag om inflation och prisutveckling kodas alltid, däremot aldrig rent börsmaterial (index och liknande). Börsnyheter i övrigt kräver tydlig nationalpolitisk vinkling. Artiklar som endast handlar om svenska kronans upp- och nedgång inkluderas inte. Riksbankschefens (Bäckströms) uttalande och agerande innebär automatiskt politisk relevans. Nyheter om nivå/utvecklingen för ”det svenska sparandet” inkluderas.
- *Miljö* – med krav på politisk vinkling
- *Kärnkraft* – inklusive avfallshantering

Hela artiklarna/inslagen behöver inte uppfylla kriterierna ovan; i princip räcker det med att en politisk aktör förekommer i artikeln/inslaget för att den skall ingå i analysen. Men artiklar/inslag där en politisk aktör bara nämns i förbifarten, och artikeln/inslaget som helhet saknar politiskt relevant sakinnehåll, ingår inte; 10 procent är här ett generellt minimikrav. Tumregeln är att hellre ta med en artikel för mycket än en för lite.

Förstasidan

Förstasidans artiklar (liksom löpnyheter) skall i analysen stå för sig själva; en förstasidesartikel (löp) och dess fortsättning inne i tidningen (programmet) behandlas som separata kodningsenheter. Två kodblanketter fylls i. Saknas politisk aktör och heller inte ämnesrelevanskravet uppfylls i förstasidesartikeln (löpet) skall den inte kodas även om artikelns (inslagets) fortsättning uppfyller urvalskraven och därmed kodas.

Material på förstasidan som rör innehållet i ledare eller insändarspalt skall kodas som ”puff” med avseende på materialtyp (se nedan). Ledarartikeln eller insändaren inne i tidningen kodas aldrig.

För kodning av ”puffar” (och löp) är det tillåtet att vid behov hämta hjälp för förståelse från den artikel (inslag) inne i tidningen (programmet) som puffen (löpet) avser.

Beträffande *Arbetet Nyheterna* – som kan sägas ha två förstasidor: en för riksdelen och en för lokaldelen – är det endast material på riksdelens förstasida som kodas som förstasida.

Ledare och kommentarer

I princip exkluderas tidningarnas sida två, där flertalet tidningar av tradition samlar *ledare, pressdebatt* mm. Dock kodas eventuella förstasidespuffar för detta material (se ovan).

Krönikor och stående kommenterande artiklar/inslag (exklusive dem på ledare-/debattsida) kodas om helhetsperspektivet är politiskt relevant. I tidningarnas TV- och radiokrönikor kodas endast relevant innehåll; hela artikelns utrymme mäts dock.

Kåserier kodas inte, inte heller annat material på typiska kåserisidor.

Annat tidningsinnehåll

På specifika *politiksidor* kodas i princip allt material; kriteriet ”politisk relevans” är där uppfyllt i och med tidningens egna definition.

Fasta frågespalter, av typen ”Fråga om Europa”, ”Väljarnas frågor” etc. kodas, *men endast svaren*. Allt innehåll mäts dock med avseende på utrymme.

Almanackor av typen ”Händer i veckan” ingår, men endast ämnesrelevanta delar kodas. Hela materialet mäts dock. Specifika ”valalmanackor”, med information om var och när olika politiker deltar i debatter, utfrågningar etc., kodas.

Namnsidor (jubilarer etc.) ingår i analysen, vilket innebär att artiklar om politiker som fyller år etc. kodas.

Notiser om stipendier från regeringen, departement etc. kodas.

Bilagor inkluderas inte i analysen.

För en lista med exempel på artiklar som kodats/inte kodats, se databasen.

Kodning av faktarutor och svårdefinierade artiklar

Faktarutor kodas som ny artikel när den kan sägas tillföra *ny information* och inte bara sammanfattar artikeln i övrigt. I det senare fallet kodas den som del av artikeln. Om faktarutan kodas som separat artikel inkluderas den även om den saknar politisk relevans, då placeringskontexten i sig ger relevansen.

Småcitater, radade på varandra under en gemensam och stående rubrik betraktas som en artikel och kodas därmed som en kodningsenhet, på en och samma kodblankett.

”*Hur går valet? Hundra personer tippar valutgången.*” – en form av artikel som förekommit i *Expressen*. Denna och liknande artiklar delas in i tio artiklar. Finns det ingen skillnad utrymmesmässigt mellan de som tippar, kodas de tio första. Politiker har dock företräde framför andra aktörer.

Fristående rubriker i inlagorna som hänvisar till artiklar på andra sidor kodas som ”nyhetspuff”. Detta gäller även puffar för artiklar kommande dagar (artikelserier e d).

Kodning av nyhetsinnehåll

Variablerna som ingår i undersökningen kan delas in i fem block. Det första blocket innehåller variabler med syfte att *identifiera artikeln/inslaget*. Det andra blocket variabler handlar om *artikelns/inslagets plats och storlek*. Med det tredje blocket variabler analyseras *artikeln/inslaget som helhet*. I det fjärde blocket (*debattblocket*) delas artikeln/inslaget upp i mindre kodningsenheter. Det femte blocket – *TV-nyheternas form* – består av variabler som endast används i TV-analysen.

Identifikation

I det första blocket variabler noteras ett unikt identifikationsnummer för artikeln/inslaget tillsammans med koder för det medium artikeln/inslaget förekommit i och det datum materialet härrör från. Dessutom ingår en kod för den person som ansvarar för kodningen. Syftet är dels rent praktiskt: att i efterhand kunna identifiera varje enskild artikel/inslag, dels att binda nyhetsinnehållet till rätt medium respektive tidpunkt för att kunna göra jämförelser av innehållet.

V1 ID-nummer

Varje artikel eller inslag ges ett ID-nummer från 1 och uppåt för varje ny tidning/nyhetsprogram som ingår i analysen. Tillsammans med koden för medium blir detta ett unikt nummer. Artiklarna/inslagen numreras löpande från och med den 23 augusti (radio och TV) respektive den 24 augusti (tidningar) och framåt. Det kan dock

förekomma att artiklar/inslag inkluderas eller exkluderas i efterhand, vilket därmed kan medföra brott i sifferserien.

V2 Medium

Nyhetsanalysens urval består av fyra storstadsmorgontidningar (*Arbetet Nyheterna*, *Dagens Nyheter*, *Göteborgs-Posten*, *Svenska Dagbladet*, två kvällstidningar (*Aftonbladet*, *Expressen*) samt nyhetsprogram i radio och TV (*Rapport*, *Aktuellt*, *A-Ekonomi*, *Nyheterna* i TV4, *TV3 Direkt* och *Dagens Eko*). Tidningarnas huvudedition används, vilket innebär att det är stockholmsupplagan som analyseras av *DN*, *Svd*, *Aftonbladet* och *Expressen*. För *GP* analyseras göteborgsupplagan, för *Arbetet Nyheterna* malmöeditionen.

För etermedierna analyseras huvudsändningen, vilket för de olika nyhetsredaktionerna bedömts vara: *Aktuellt* (21.00), *Rapport* (19.30), *Nyheterna* (22.00), *TV3 Direkt* (sena kvällssändningen) samt *Dagens Eko* (17.45 i P1).

V3 Månad

Enbart kod för augusti (8) och september (9) månad är aktuella.

V4 Datum

Det aktuella datumet kodas (1–31).

V5 Kodare

Här noteras vilken kodare som kodar artikeln/inslaget ifråga. Varje kodare har innan arbetets gång försetts med en egen kod. I efterhand, men också redan under arbetets gång, kan därmed reliabilitetskontroller av analysarbetet genomföras.

Placering och storlek

I detta block av variabler anges var artikeln/inslaget är placerat och vilket utrymme det får.

V6 Förstasida/löp

Press: Anger om artikeln finns på första sidan eller ej.

Eter: Anger om nyheten finns med i programmets löp. Dessutom bedöms i radio och TV-analysen om nyheten är en förstanyhet, dvs. om inslaget är det första inslaget i programmet.

V7 Rubrikbredd

Enbart press: Det antal spalter som rubriken täcker räknas och förs in. Här inkluderas inte eventuell ”luft” vid sidan av rubriken, utan enbart utrymmet för den satta rubriktexten. Kod 9 används för rubriker som är nio spalter långa eller längre. (Detta då tidigare statistikprogram gjorde det nödvändigt att i förhand bestämma om möjliga

variabelvärden skulle kunna omfatta fler än en position/siffra eller inte. Rubriker som löper över fler än nio spalter är sällsynta.)

V8 Totaltutrymme

Press: Artikelns totala textutrymme mäts, inklusive eventuell luft vid sidan av rubriken/-erna. Spaltlängden i centimeter multipliceras med antalet spalter. Spaltbredden är normerad utifrån morgontidningsformatets standard om åtta spalter och tabloidformatets standard om fem (berliner sex).

Om texten inte är satt exakt efter standardspalt multipliceras artikellängden med närmast jämna spaltbredd. Om spaltbredden är 2,4 multipliceras spaltlängden med 2; om spaltbredden är 2,6 multipliceras den med 3 osv. I de fall när spaltbredden är exakt 2,5; 3,5 osv. multipliceras spaltlängden med dessa halvtal. En spaltbredd om mindre än 0,5 avrundas alltid till 0,5.

När inte spaltbredden är satt efter standardformat kan det vara svårt att avgöra standardspaltbredden som används i beräkningen. Gör därför en spaltlinjal för att kunna mäta sådant artikelutrymme.

Observera att:

- Eventuellt bildutrymme inte räknas in i det totala artikelutrymmet.
- Hela artikeln mäts även om inte hela artikeln är politiskt relevant

Eter: I kodningen av radio- och TV-innehåll mäts inslagets längd i sekunder. Påannons och avannons ingår i mätningen.

V9 Rubrikutrymme

Press: Avsikten med rubrikmätningen är att kunna få ett mått på andelen brödtext av totala artikelutrymmet (V8). Att mäta rubrikutrymmet är enklare än att mäta brödtexten.

Eventuell luft vid sidorna om rubriken räknas in. Exempel: Artikeln täcker fem spalter. Rubriken täcker tre spalter. Luften bredvid rubriken (de resterande två spalterna) räknas in i rubrikutrymmet. Likaså ingår luften mellan rubrik(er) och brödtext. Med andra ord inkluderas luften såväl horisontellt som vertikalt från rubriken. Dock inkluderas aldrig luften ovanför rubriken, dvs. den luft som skiljer hela artikeln i fråga från en (eventuellt förekommande) annan artikel ovan denna. Nedan ett antal specialanvisningar:

- Separata *vinjetter* mäts tillsammans med (närmsta) rubrik; vinjetter inne i brödtexten mäts som text.
- *Text som står för sig själv med samma storlek som brödtexten* mäts tillsammans med brödtexten, dvs. behandlas inte som rubrik.
- *Fristående ingresser* (som t ex de över rubrik i DN:s större artiklar) mäts som brödtext.
- Rubriker inne i texten, s k ”*bill-boards*”, ingår i textutrymmet.
- *Partisymboler* räknas som rubrik om de finns i direkt anslutning till rubriken. I

annat fall räknas de som bild.

- Eventuell *rubrik till nyhetsgrafik* förs till rubrikutrymmet. (Om grafik i övrigt, se under rubriken ”Bildutrymme” nedan.)
- *Bild-byeline* i slutet av artikeln eller infälld i texten ingår i textutrymmet. Om den ligger i anslutning till rubrik mäts den tillsammans med rubrikutrymmet.

Det görs aldrig någon specifik innehållskodning av rubriktexten; däremot kan denna innehållet fungera som vägledning vid val av huvudaktör och huvudsakfråga.

V10 & V12 Bildutrymme

Press: Bildutrymme mäts i princip på samma sätt som textutrymme. Som bild räknas även teckningar och liknande illustrationer. Bildutrymme räknas aldrig in i det totala artikelutrymmet.

Bildtext kodas i allmänhet inte med avseende på innehåll, men räknas med i bildutrymmet. I vissa fall förekommer artiklar som endast består av bild och bildtext. Ofta är då bildtexten något utförligare, ibland markerad med en något fetare stil. I dessa fall behandlas texten som vanlig artikeltext.

Under senare år har det blivit allt vanligare med *grafik* i tidningarna. I vissa fall skall denna kodas som bild, i andra som en egen artikel. Vad som avgör är grafikens relativa självständighet gentemot huvudartikeln. Om den innehåller mycket fakta som inte återfinns i artikeln behandlas den som en självständig artikel. Även när den kodas som en separat artikel mäts utrymmet som bildutrymme. (Genom att koda bildaktör 95= illustration (se nedan) kan man skilja ut andelen nyhetsgrafik.)

Observera att *faktarutor, tabellsammanställningar och liknande* kodas som text.

V11 & V13 Bildaktör

Press: För kodning av bildaktör gäller de koder som återfinns i aktörslistan. Eftersom det endast finns möjlighet att koda två bildaktörer per artikel uppstår problem när det förekommer fler än två aktörer. I dessa fall slås bilder med samma bildaktör samman.

Exempel: Ett antal bilder visar vart och ett upp ansikten på olika socialdemokratiska riksdagsmän. En av bilderna visar partiledaren. Partiledarbilden kodas som ena bildutrymmet (enligt ovan) med tillhörande bildaktör (kod 22 för socialdemokratisk partiledare); de övriga slås samman och mäts som andra bildutrymmet, med gemensam aktör för de socialdemokratiska riksdagsmännen (15).

I sällsynta fall kan det vara tillåtet att dela upp en och samma bild föreställande två aktörer. För detta krävs att det rör sig om två politiska aktörer där det inte går att avgöra vem som fått störst utrymme.

Observera att *när bilden saknar aktör*, och t ex bara visar en byggnad, används kod 0 (dvs. ej kod 95 eller 97).

Artikeln/inslaget som helhet

För kodschemats variabler från och med "Huvudområde" fram till "Värdering huvudomtalad aktör" – är artikeln/inslaget som helhet analysenhet. Här gäller generellt "huvudandelsmetoden", dvs. den kod förs in som motsvarar störst del av innehållet. Detta är en huvudregel – som inte bör tillämpas alltför strikt. Rubrik-, ingress- och bildinnehåll kan få styra val av kod. Är det exempelvis så att en artikel till cirka en tredjedel berör en viss sakfråga, och där sakfrågan dessutom får en markant framtoning i rubrik, ingress och/eller bild, bör denna sakfråga räknas som artikeln/inslagets huvudsakfråga. På samma sätt kan rubrik etc. avgöra vem som är artikeln/inslagets huvudaktör.

V14 Huvudområde

Avsikten med denna variabel är att skilja ut hur mycket av mediebevakningen som rör sig på kommunal- respektive landstings/regionnivå. Hit hör artiklar/inslag där kommunalråd, kommunfullmäktige, kommunstyrelsen eller andra kommunala politiker (eller motsvarande aktörer på landstings/regionnivå) agerar eller finns med som omtalade aktörer, utan att innehållet i övrigt förs upp på riksnivå. Artiklar/inslag där endast kommunala nämnder figurerar (inga övriga politiker) och nämndens politiska sammansättning inte framgår skall inte inkluderas i analysen.

Kriterierna för vad som räknas som kommunal- och landstingsnyheter är kopplade till tidningens normala spridningsområde: en artikel om kommunalpolitik i Stockholm som publiceras i *GP* betraktas inte som kommunalt nyhetsmaterial osv.

Bedöms innehållet vara av kommunal- alternativt landstingspolitisk karaktär avslutas analysen här. Kodblanketten fylls då endast i fram till och med denna variabel.

Som grundregel gäller att där det är svårt att avgöra om materialet bör kodas riks eller kommunalt, kodas alltid riks. Nedan ett antal ytterligare vägledningspunkter:

- Det mesta på *lokalsidorna* kodas lokalt, men artiklar som innehåller rikspolitiska kopplingar (se nedan) kodas som riksmaterial.
- Nyheter där *tidigare rikskändisar* – som exempelvis Ulf Adelsohn, numera landshövding i Stockholm – framträder, kodas inte automatiskt riksnöhet. Rikspolitisk relevans krävs.
- Nyheter om *kommunala bolag/förvaltningar* där partipolitiska aktörer aldrig nämns kodas inte.
- *Rikspolitiker på valresa*: bevakning av besök på lokala företag, möten med lokala politiker eller kommunala myndigheter etc. – är sådant som kodas riksmaterial.
- Reportage om *riksdagsmän eller eventuellt blivande riksdagsmän* kodas alltid som riksmaterial.

V15 Huvudmaterialtyp

Med hjälp av variabeln huvudmaterialtyp fångas viktiga aspekter av det politiska materialets karaktär in. Huvudandelsmetoden gäller också för huvudmaterialtyp. Det innebär att om en artikel består av flera olika materialtyper kategoriseras artikeln/inslaget efter den som dominerar.

Den i särklass vanligaste kategorin är (1) ALLMÄN NYHETSARTIKEL/INSLAG (cirka 70 procent av alla artiklar/inslag faller normalt in här). Nyhetsmaterial förs hit om det inte klart och tydligt hör till någon annan kategori.

Eter: För radio- och TV-innehåll skiljs vidare (2) TELEGRAM ut från det allmänna nyhetsmaterialet.

Materialtypen (3) SAKFRÅGEÖVERSIKT är en specialkategori där partiernas inställning i olika sakfrågor presenteras – ofta i tablåform. Det kan också vara frågan om partiernas inställning i en enda sakfråga.

En ”sakfrågeöversikt” kan i vissa fall vara svår att skilja från en (4) SAKFRÅGEBAKGRUND. Skillnaden ligger främst i att sakfrågeöversikten just är en *översikt* av var partierna står i olika frågor utan att man går in på vad som ligger bakom partiernas inställning, medan en sakfrågebakgrund ger just *bakgrunden* till en sakfråga, t ex hur partiernas olika skatteförslag slår för olika inkomstgrupper, vilka effekter de olika förslagen får för statens inkomster etc. Andra exempel kan vara att artikeln/inslaget utreder orsaker till och konsekvenser av budgetunderskott, prisutveckling, arbetslöshet mm.

För bakgrundsmaterial finns ytterligare en kategori: (5) BAKGRUND TILL ANDRA POLITISKA FÖRETEELSER. Denna kategori utgörs av allt annat material med bakgrundskaraktär som inte behandlar någon egentlig sakfråga. Det kan t ex handla om partiernas mandatställning, hur man väljer talman, hur partierna lägger upp sina valstrategier mm.

(NYHETS)PUFFAR, kategori (6), är oftast lätta att identifiera. De är vanligtvis intimt förknippade med tidningarnas förstasidor. Men ”nyhetspuff” kan också koda i andra sammanhang: andra tidningsdelar kan ha puffar eller löpsedlar på sina förstasidor. Likaså inbegrips eventuella puffar inne i tidningen. Till puffar räknas också förekommande hänvisningar till artiklar/artikelsier kommande dagar. Kategorin inbegriper alla slags puffar till alla typer av innehåll.

Allt kommenterande material förs till kategori (7) ANALYS/KOMMENTERANDE ARTIKEL/INSLAG (81 är då alltid huvudaktör om det är journalistens egna medarbetare som står för analyserna). Med kommenterande material menas att det är journalisten själv som bygger upp artikeln/inslaget genom att föra fram sina egna åsikter. Återkommande kolumnister utgör prototyper. I TV förannonseras ofta kommentar (”Stig Fredriksson ger en kommentar...”).

Press: (8) RADIO- OCH TV-RECENSIONER hänförs till en särskild kategori. (Även här är 81 huvudaktör.) Denna kategori är tillämpbar endast för presskodningen. Beträffande radio- och TV-kodningen reserveras kategorin i stället för sådana inslag som kan rubriceras som STUDIOINTERVJU/DEBATT.

Press: När grafik bedöms vara en egen artikel koda det som (9) NYHETSGRAFIK AV BAKGRUNDSKARAKTÄR.

Även (10) FAKTARUTOR OCH TABELLSAMMANSTÄLLNINGAR ses som en egen materialtyp i den mån de bedöms vara fristående artiklar.

En nyare form av nyhetsmaterial är (11) LÄSARE STÄLLER FRÅGOR / TELEFONVÄKTERI. Här handlar det om artiklar/inslag där läsare skriver, faxar, ringer

eller skickar e-post till redaktionen med olika frågor som sedan besvaras. Observera att endast redaktionens svar innehållskodas. Men hela artikeln mäts.

Allt som inte på ett naturligt sätt kan placeras i någon av de ovanstående kategorierna kodas som (12) ÖVRIGT. Exempel på sådana artiklar/inslag är "Folk i farten", "Vi 5". Hit förs också partiledarporträtt.

V16 Uppföljning av medier

Är artikeln/inslaget en uppföljning av ett TV-program, radioprogram eller annan tidningsartikel? I så fall kodas denna variabel. Referat till böcker räknas inte. Avsikten med denna mätning är att försöka få en uppfattning om i vilken utsträckning valrörelsedebatten är "mediegenererad", och vilken betydelse i så fall TV har i sammanhanget. Variabeln kodas enbart i de fall det handlar om en hänvisning till ett konkret inslag/program/artikel eller om det av sammanhanget i övrigt tydligt framgår att det är frågan om en uppföljning.

Observera att en "uppföljning" mycket väl kan ligga *före i tid*, dvs. när exempelvis en tidning puffar för ett visst debattprogram i TV. Uppföljning kodas även när det förekommer hänvisningar till tidigare eller kommande artiklar/artikelsерier i den *egna* tidningen. Observera vidare att:

- Uppföljning automatiskt kodas vid radio/TV-recensioner.
- Uppföljning ofta förekommer i "*valkalendrar*", med information om TV-sända debatter etc.

V17 Utspel/händelse

Avsikten med variabeln är att studera vissa specifika händelsers genomslagskraft. Till "händelser" räknas inte enbart själva händelsen utan även "försnack" och "efterdebatt", dvs. diskussioner om förväntningar, konsekvenser och/eller orsaker till den aktuella händelsen.

Vissa alltid återkommande händelser förs hit, såsom partiledarutfrågningar i radio och TV, "partiledarbesöken" hos pastor Bastås samt de olika debatterna i TV. Denna lista fylls sedan på under valrörelsens gång beroende på utvecklingen. Presskonferenser räknas generellt inte som händelse.

V18 Personval

Syftet med variabeln är att studera hur stor del av nyhetsrapporteringen som kretsar kring personvalet – såväl vad gäller kampanjerna i sig som mer läsar-/tittarorienterat innehåll som beskriver hur valet går till.

Kategorin "Kandidat/kampanj" är artiklar/inslag som på ett eller annat sätt beskriver olika personvalskampanjer, t ex hur kandidaten arbetat med sin kampanj eller hur finansieringen gått till. "Bakgrund" är innehåll som beskriver det praktiska runt personvalet och olika problem relaterade till detta: frågor om hur man gör i vallokalen, hur olika myndigheter informerat om personvalet osv. Men även nyheter som diskuterar konsekvenser av personvalet för demokratin kodas som "Bakgrund". Personvals-innehåll

som faller utanför dessa kategorier kodas ”Övrigt”. Hit förs exempelvis artiklar/inslag som redogör för opinionsundersökningar om hur många som tänker personrösta och liknande.

V19 Positivt/negativt – personval

Avser tydliga värderingar av personvalet som företeelse – om det är positivt eller negativt för demokratin, om informationen kring det är dåligt skött etc.

V20 Public Journalism

Generellt kan Public Journalism beskrivas som en metod där det är läsarnas utgångspunkter som styr journalistens arbete – och i slutändan: artikelmaterial. Lättast att urskilja är de artiklar som finns under olika typer av vinjetter (”Väljarnas val” etc.), men även andra artiklar kan vara aktuella.

För att en artikel skall kodas som Public Journalism skall det finnas en tydlig vinkling mot läsarens frågor och reflektioner kring valet. Begreppet inkluderar telefonväkteri.

V21 Huvudaktör

Observera att aktörsbegreppet i Huvudaktör återkommer för variablerna Aktör 1–10 i debattblocket.

Aktörsbegreppet tar fasta på *agerande*: i princip att någon säger något eller gör något, dvs. på något sätt framträder i massmedierna via uttalanden eller konkreta handlingar. En politiker vars valtal refereras till i morgontidningen är alltså en agerande aktör. Även i rapporteringen om andra kampanjaktiviteter, såsom besök på arbetsplatser och vårdhem, betraktas politikern som agerande aktör. Huvudtanken bakom begreppet är att någon som på det här sättet framträder i medierna i *normalfallet* gynnas, då framträdandet i sig innebär en chans att lyfta fram sina frågor, förmedla sina argument och åsikter.

Observera skillnaden mellan aktör och arena. När någon citeras i en viss fråga, med tillägget ”enligt TT”, kodas aldrig TT som aktör (och ej heller som omtalad). Här motsvarar TT:s roll en förmedlande arena, på vilken aktören framträder.

Huvudaktören är den agerande aktör som dominerar artikeln/inslaget, dvs. den aktör som ges mest utrymme eller vars agerande artikeln/inslaget annars byggs upp kring. Om två agerande aktörer är lika dominerande i en artikel/inslag blir den huvudaktör som nämns (först) i rubrik, ingress och/eller dominerar eventuell bild.

Ibland finns ingen egentlig huvudaktör, utan journalistens beskrivningar dominerar rapporteringen. Då används kod 97. Om utrymmet mellan 97-aktör och annan politisk aktör är snarlikt prioriteras aktör med politisk koppling i valet av huvudaktör.

Försök alltid att urskilja en huvudaktör enligt huvudandelsprincipen. Går inte detta noteras den aktör som nämns först i artikeln/inslaget. I vissa fall kan sammanslagningskoder användas. Då t ex de sju riksdagspartierna är utrymmesmässigt jämbördiga och ingen kan sägas framhävas mer än någon annan, kan kod 11 ”Kombinationer/samtliga riksdagspartier” noteras som huvudaktör. (I princip gäller

samma regel för huvudomtalad aktör.)

Då en artikel/inslag – rubrik-, text- och bildmässigt – behandlar aktörerna helt jämbördigt, görs de till huvudaktör för var sin artikel/inslag. Artikeln/inslaget delas upp med avseende på artikelutrymme etc. Denna regel används framförallt beträffande artiklar som presenterar två debattörer inför en TV- eller radiosänd debatt. Ofta görs då jämförelser mellan de båda ”kombattanternas” goda och dåliga sidor, mellan deras för- och nackdelar. I en spalt listas den ene aktörens egenskaper och färdigheter, i en annan redovisas den andres. Båda ges exakt lika stort utrymme.

V22 Aktörstyp

Variabeln avser att skilja enskilda (personer, representanter) från kollektiva huvudaktörer. Observera att aktörstyp alltid kodas 0 i de fall då 97, ”den journalistiska rösten”, är huvudaktör.

V23 Kön

Variabeln avser att mäta frekvensförhållandet mellan manliga och kvinnliga huvudaktörer. Kod för ”man” respektive ”kvinna” används även när huvudaktörskoden syftar på *flera* individer som agerar i samverkan; om det i dessa fall handlar om lika många män som kvinnor – koda med avseende på den första nämnda individen.

V24 Huvudsakfråga

Artikeln/inslagets huvudsakfråga är det sakområde som ges störst utrymme. Även här gäller huvudandelsregeln. Går det inte att urskilja någon huvudsakfråga, eller om det inte finns någon, kodas 970 (”annat/ospecificerat/ej sakområde”).

Vid kodning av huvudsakfråga kan sammanfattande kategorier användas. Behandlas exempelvis skattefrågan från flera synvinklar (marginalskatt, ränteavdrag, moms...) kan innehållet sammanfattas med koden ”skattefrågan, allmänt”. Staplas sakfrågor på varandra kodas ”sakfrågeuppräknings” (971).

Observera att huvudsakfrågan inte är automatiskt kopplad till huvudaktören, även om så vanligtvis är fallet. Det är fullt möjligt att det som huvudaktören uttalar sig mest om inte motsvarar det som artikeln/inslaget berör utförligast.

V25 Huvudomtalad aktör

Observera att omtalad aktörsbegreppet återkommer för variabeln Omtalad aktör kopplad till Aktör 1–10 i debattblocket – dock med skillnaden att till de kodade aktörerna i debattblocket kan länkas två omtalade aktörer, medan endast en Huvudomtalad aktör kan länkas till Huvudaktören.

Begreppet ”omtalad aktör” är inte, vilket man kanske skulle kunna tro, detsamma som de aktörer som förekommer i texten. ”Omtalade aktörer” syftar på de aktörer som den *agerande* aktörens uttalanden handlar om, med andra ord de aktörer som den *agerande* aktören beskriver, berömmar, kritiserar eller på något annat sätt berör. Men även konkreta handlingar kan behandlas som ”omtalanden”. Om exempelvis polisen griper

en brottsling kodas polisen som agerande aktör och brottslingen som omtalad. Men en omtalad aktör kan även dölja sig under mer indirekt omtal. När någon t ex säger sig ogilla ett regeringsförslag och därmed uttrycker sitt ogillande inför hur regeringen ”agerar” i en viss fråga innebär detta indirekt en kritik också mot regeringen som sådan.

Huvudomtalad aktör är alltid kopplad till huvudaktören. Huvudomtalad aktör är helt enkelt den aktör som omtalas mest (tydligt) av huvudaktören. Observera alltså att den huvudsakfråga huvudaktören agerar i inte nödvändigtvis motsvarar den fråga som han/hon kritiserar den huvudomtalade aktören i. Om exempelvis Gudrun Schyman är huvudaktör i en artikel där hon främst uttalar sig i ekonomiska frågor, men det är i ett mindre avsnitt om sjukvård som hon omtalar Lennart Daléus och det också är han som är den aktör hon berör mest i artikeln/inslaget i övrigt – då behandlas Schyman som huvudaktör, ekonomi som huvudsakfråga och Daléus som artikelns/inslagets huvudomtalade aktör.

Om flera omtalade aktörer får lika mycket utrymme kodas den som behandlas mest intensivt eller nämns först av huvudaktören. Även här kan rubrik och bild avgöra.

Om en sammanfattande kod (t ex 30= ”borgerliga partiledare i samverkan”) används för huvudaktör, kodas i allmänhet ingen huvudomtalad aktör. Undantaget är givetvis om gruppen aktörer *gemensamt* ställer sig bakom ett omtalande, t ex i form av någon kritik framförd i en gemensam skrivelse.

Notera att en aktör inte kan fälla omdömen om sig själv. Exempelvis kan inte Alf Svensson berömma sig själv – men däremot mycket väl tala gott om sina partimedlemmar eller sitt parti, med följderna att han själv kodas som agerande aktör och kristdemokraterna som omtalad aktör.

Ytterligare ett exempel: Riktar Göran Persson kritik mot Carl Bildt för att den senare gör för lite för pensionärerna kodas Bildt som omtalad aktör medan pensionärerna lämnas därhän (som abstrakt grupp kodas denna aldrig som omtalad). Skulle kritiken gälla att Bildt på enligt Persson felaktiga grunder kritiserar Erik Åsbrink behandlas både Bildt och Åsbrink som omtalade aktörer. Huvudomtalad aktör (i valet mellan dessa) blir Carl Bildt.

Det är möjligt att länka en omtalad aktör till huvudaktören (HA) även om HA inte direkt omtalat denne *i de fall* då HA är ett kollektiv och det egentligen är den enskilde representanten som omtalat aktören (kodat i debattblock), men denne inte blir huvudaktör. Ett exempel: har Bertil Jonsson (LO) omtalat Carl Bildt, men det är LO som blir huvudaktör, kan Bildt ändå föras upp som huvudomtalad aktör.

Observera att koderna för samhällsorgan (41–44), allmänhet (74) samt kod 97 (”annan aktör”) aldrig används för omtalad aktör.

V26 Huvudomtalad aktör – värdering

Variabeln avser vilket omdöme som huvudaktören ger den omtalade. Vanligast är en allmänt neutral, positiv eller negativ värdering. Förutom dessa finns tre kodkategorier som refererar till mer specifika omdömen: ” trovärdig / ej trovärdig”, ”responsiv / ej responsiv” samt ”kapabel/kompetent / ej kapabel/kompetent”. Om det råder tveksamhet om vilken specifik kod som skall användas, kodas allmän positiv/negativ värdering.

Observera att det inte behöver röra sig om kraftig kritik för att värderingens ”riktning”

skall koda. I princip räcker det med att ett värdeomdöme fälls om en annan aktör eller det förslag som denne står för. Det behöver heller inte röra sig om ett egentligt värdeomdöme; om t ex Centern säger sig vara intresserade av att samarbeta med Socialdemokraterna i en viss fråga, kodas positiv värdering med avseende på Centerns omtalande av Socialdemokraterna i samband med denna fråga.

Debattblocket

I debattblocket ges utrymme för att i varje artikel/inslag koda sammanlagt tio aktörer. Dessa kan agera i lika många sakfrågor och i samband med det omtala två aktörer vardera. Observera att det här finns krav på koppling mellan sakfråga och omtalad aktör. En artikel/inslag kan alltså totalt sett kodas med avseende på 20 omtalade aktörer. Dessa omtalanden kan vara neutrala, positiva eller negativa, precis som vad gäller huvudomtalad aktör.

När man går igenom artikeln/inslaget kodar man de (maximalt) tio aktörer som får störst utrymme i artikeln/inslaget. Principen för kodningen är att man byter kodningsenhet – och därmed ”strip” i debattblocket – så fort antingen a) en annan aktör framträder som agerande eller om b) samma aktör agerar i en ny sakfråga.

När man går igenom en artikel/inslag skall fyra frågor ställas: (1) Vilka aktörer framträder i artikeln/inslaget? (2) I vilka sakfrågor agerar dessa aktörer? (3) Vilka aktörer omtalas, samt (4) vilken värdering görs av de omtalade aktörerna? Det är lämpligt att börja med att koda artikeln/inslaget med avseende på de enskilda debattblocken (”striparna”) ett efter ett – med eventuell justering i efterhand beträffande vilket innehåll som skall ges prioritet i de fall innehållet omfattar mer information än debattblocket räcker till för. Först därefter skiljer man ut artikelns/inslagets huvudaktör, huvudomtalad aktör och huvudsakfråga. För små notiser/telegram flyter ofta dessa två steg i kodningen samman.

Framträdandeform

Eter: Gäller enbart radio och TV. I analysen skiljs på ”referat”, ”tal” och ”intervju” samt olika kombinationer av dessa. Avsikten är att mäta i vilka former olika aktörer får framträda. Om det exempelvis handlar om att programledaren först refererar till Lars Leijonborg och det sedan följer glimtar från ett tal där Leijonborg upprepar det programledaren refererat till, kodas kategorin ”referat + tal”.

Agerande och omtalad aktör

Aktörerna kan grovt delas in i sex olika grupper. Den första gruppen, aktör 1–39, samlar partipolitiska aktörer. I den andra gruppen, samhällsorgan, ingår bl.a. riksdag och myndigheter. Den tredje består av organisationer. Enskilda aktörer med bl.a. experter, kändisar och andra oorganiserade personer utgör en fjärde grupp. Den femte gruppen är reserverad för medier. Den sjätte och sista gruppen handlar om övriga aktörer, dvs. aktörer som inte passar in i någon av de övriga grupperna. Hit hör exempelvis opinionsinstitut.

I den mån inget annat framgår av kodningsanvisningen, kan aktörerna kodalas i egenskap av både agerande och omtalade.

Grundregler för aktörskodning

En grundregel i kodningen är att varje aktör bara får kodalas som agerande en gång per sakfråga och artikel/inslag. Däremot får en kombination av aktörskod och sakfrågekod kodalas mer än en gång. Det gäller t ex i de fall då två olika socialdemokrater uttalar sig i samma sakfråga i samma artikel eller då flera, separat urskiljbara, ”enskilda bland allmänheten” berör samma sakfråga. Om tio partikamrater uttalar sig i samma sakfråga kan därmed en artikel/inslag ge upphov till att hela debattblocket fylls med (tio) identiska kombinationer av aktör och sakfråga.

Likaså kodalas – i mån av utrymme – två aktörer som tillsammans står bakom ett uttalande etc. med varsin ”strip”, även om dessa aktörer ryms under samma kod.

Observera vidare att i den mån både ett kollektiv och en enskild representant för samma kollektiv (exempelvis LO och LO-ordföranden) framträder som agerande i en artikel/inslag – något som är tämligen vanligt – kodalas bägge som agerande, dvs. med varsin ”strip”.

Ett undantag från regeln är i de fall aktören i samband med samma sakfråga omtalar fler än två aktörer. Man får i detta fall – i mån av utrymme (se nedan) – använda fler än en ”strip”, med upprepad agerande aktör och sakfråga, för att kunna fylla på antalet omtalade aktörer. (Se nedan.)

Nedan ett antal riktlinjer för några specifika problem som kan uppstå i aktörskodningen:

i) Om en aktör agerar i fler än en sakfråga

Koda en ny ”strip”, med samma aktörskod och den nya sakfrågekoden.

ii) Om det förekommer fler än tio aktörer i artikeln/inslaget

I vissa fall förekommer det artiklar med fler än tio aktörer. Följande tumregler gäller då:
(a) Följ huvudandelsprincipen. Välj de tio utrymmesmässigt största – och/eller tydligast framlyfta – aktörerna.

(b) Står valet mellan en politisk och en 97-aktör, välj politikern.

(c) Om artikeln/inslaget innehåller ett stort antal aktörer från ett flertal partier sökes balans i aktörsfördelningen.

(d) Innehåller artikeln/inslaget så många aktörer (20 eller fler) att våra hjälpregler i praktiken sätts ur funktion kodalas helt enkelt de 10 första aktörerna.

iii) Om en aktör behandlar olika delaspekter i en och samma sakfråga

Samma kombination av aktör och sakfråga kodalas endast en gång per artikel/inslag – även när det handlar om två olika ”saker” som ryms inom samma kod. Men om det är en ny aktör med samma kod som uttalar sig i samma fråga kodalas en ny ”strip”.

iv) Om en aktör agerar i endast en fråga men omtalar fler än två aktörer

Aktören kodalas i flera ”stripar” med upprepad sakfrågekod, så att alla omtalade kommer med. Om antalet ”stripar” är begränsat, kan kombinerad omtalad-kod användas.

v) Om en aktör omtalar fler än 20 aktörer

Samma regler tillämpas som beträffande artiklar/inslag med fler än tio aktörer (se *ii* ovan). Med tillägget att omtalad aktör med värdering slår ut omtalad aktör utan.

vi) Om artikeln/inslaget är rent beskrivande utan aktörer

Om det inte förekommer någon aktör kodas 97, dvs. ”annan / ej urskiljbar aktör”, tillsammans med aktuellt sakområde. Detta är relativt vanligt i bakgrundsartiklar av olika slag.

Om den journalistiska rösten

Ett av de svåraste momenten i aktörskodningen är att avgöra huruvida de olika aktörerna ska ses som agerande eller istället som omtalade av den ”journalistiska rösten”. I princip omtalar ju alltid artikelförfattaren de olika aktörerna när dessa inte framträder med pratminus. Men kodning av agerande aktörer skall tillämpas i större utsträckning än så. Det är i själva verket vanligast att andra aktörer än den skrivande journalisten behandlas som agerande aktör.

Den journalistiska rösten kodas i två fall:

a) Den journalistiska rösten som beskrivande aktör (97)

Kod 97 används när det inte förekommer någon egentlig aktör i artikeln/inslaget, utan det handlar om en ren beskrivning av förhållanden etc. som journalisten presenterar för läsaren utan att knyta dem till någon framträdande aktör. Exempel är artiklar som syftar till att ge en översikt och/eller bakgrund till en specifik politisk fråga.

I valet mellan 97-aktör och annan ”egentlig” aktör är frågan att utgå från huruvida den senare framträder på ”egna villkor”, dvs. om han eller hon själv tydligt står bakom det sagda eller gjorda, vilket ”bara återges” i artikeln/inslaget. När villkoren istället tydligt kan tillskrivas journalisten förvandlas den agerande aktören till omtalad aktör.

I beskrivningar av ”historisk tid” finns det skäl att oftare använda 97 som aktörskod. I sådant innehåll framträder inte aktörerna i samband med dagsaktuella händelser, och denna typ av artiklar har dessutom ofta en mer kommenterande stil. Det hindrar dock inte att de olika aktörerna kan ses som agerande i begränsade avsnitt. Men som *huvudaktör* kodas i regel ändå 97-aktör.

Den rent beskrivande journalistiska rösten är generellt underordnad andra aktörers när det gäller bestämning av huvudaktör. Prioritera därför inte denna vid bestämning av huvudaktör när utrymmet för journaliströsten och någon annan aktör är likvärdigt.

Observera vidare att *journalistens frågor* aldrig kodas, även om dessa återges i innehållet.

b) Den journalistiska rösten som agerande aktör (81)

När den skrivande reportern kommenterar det som en aktör säger eller gör och därmed själv tydligt framför sina subjektiva bedömningar används kod 81. Kod 81 markerar med andra ord att journalisten själv framträder som uttalat subjektiv i texten. Koden används för krönikor och analyser, men också för rent subjektiva tyckanden i annat innehåll. I krönikor och analyser används ofta 81-koden genomgående, men undantag kan förekomma (t ex beträffande citat från andra aktörer).

I vanliga artiklar kan koden användas när journalisten i ett fristående stycke framför sina

egna värderingar i beskrivningen av aktör eller sakinnehåll. Observera alltså att korta kommentarer i samband med återgivande av citat i regel inte kodas med 81-kod, utan med 97-kod.

Om abstrakta grupper

Omtalad aktör kodas inte om dessa är av abstrakt karaktär – exempelvis företagare, näringslivet, småbarnsföräldrar – dvs. när ingen specifik person eller grupp åsyftas. *Undantag*: politiker som abstrakt grupp kodas (13), liksom ”facket” i termer av kollektiv rörelse/institution (49).

Om omtaladerelationer 1

En artikel/inslag där det framkommer att ”Erik Åsbrink meddelade Göran Persson att Per-Ola Eriksson...” resulterar i att Åsbrink kodas som agerande aktör, Persson och Eriksson som omtalade.

Om omtalanderelationer 2

Ofta förekommer innehåll som beskriver olika aktörers relationer till varandra, som exempelvis ”Centern och socialdemokraterna är oense om hur fastighetsskatten skall finansieras”. Om utrymme tillåter och om inte centern och socialdemokraterna kritiserar varandra på annan plats i artikeln/inslaget får båda partierna var sin ”strip”, där den ena aktören kodas som omtalande och – i det här fallet – kritiserande den andre och tvärtom. På samma sätt kan man koda positiv värdering om ett parti eller politiker stödjer eller ställer sig bakom ett annat partis förslag.

TV-nyheternas format: bildväxlingar och aktörsframträdande

De tre variablerna nedan syftar till att mer i detalj analysera TV-nyheternas *format*: hur de enskilda inslagen är uppbyggda tematiskt kring dem som framträder (sound-bites) och hur de rent tekniskt formas via antalet bildväxlingar som förekommer.

Sound-bites

Unikt för kodningen av TV-nyheterna är, förutom framträdandeform kodning av s k sound-bites, aktörer i sound-bites samt hur många bildväxlingar ett inslag har totalt.

En sound-bite definieras som den tid en aktör talar i ett inslag utan uppehåll. När en person intervjuas och reportern kommer med korta frågor räknas detta som en sound-bite. Tiden mäts för varje enskild sound-bite i inslaget. Soundbites mäts endast i inslag (inte telegram).

Sound-bites-aktör

Avser den aktör som talar i respektive kodad sound-bite. Samma aktör kan framträda i flera sound-bites under ett och samma inslag.

Bildväxlingar

Antalet bildväxlingar i ett inslag kodas. Varje ny bild, vinkel eller kameraväxling räknas. Inzoomningar räknas dock inte som bildväxling. Genom att dividera inslagets längd med antalet bildväxlingar får man ett mått på "bild-bitarnas" genomsnittliga längd i inslaget.

Detaljkodning: aktörer och sakfrågor

På följande sidor återfinns principer för hur de olika aktörskoderna respektive sakfrågekoderna används. Sök i databasen beträffande specifika aktörer.

Aktörer

Observera att vissa aktörskoder endast används för agerande aktör.

1–39 Politiker/partier/regeringar

Koderna avser generellt såväl kollektiv som enskilda representanter. Partibeteckning har alltid företräde – denna går före alla titlar eller yrken. Politiska aktörer – pensionerade politiker, partiledare etc. – som lämnat sin befattning kodas fortsättningsvis med partifärg om de inte fått en annan befattning som de nu uppträder i, t ex företrädare för en organisation eller myndighet. Exempelvis har Karin Söder – om inget annat framgått – kodats centerpartist (3), medan Ulf Adelsohn har kodats landshövding (42). Observera att gamla partiledare aldrig kodas som partiledare; partiledarkoderna avser endast de nuvarande.

Stats- och kabinetssekreterare kodas efter partibeteckning. (I 1998 års valrörelse innebär det att dessa kodas som socialdemokrater (2) eller undantagsvis som socialdemokratiska riksdagsmän (15).

Partiernas pressekreterare kodas efter aktuell partikod.

11 Samtliga/kombinationer av riksdagspartier

Avser sammanfattande benämningar av olika, partipolitiskt ospecificerade, riksdagspolitiker av typen: "många riksdagsledamöter", "olika statsråd". Även "riksdagskandidater" kodas under denna kod. Koden används även för partipolitiskt specificerade riksdagspolitiker, när det handlar om innehållets huvudaktör eller när aktörerna i debattblocket av utrymmesskäl kodas som kollektiv.

12 Övriga partier

Avser alla partier utanför riksdagen. Observera att det gäller *organiserade* partier – inte "anarkister", "högerextremister" etc. i allmänhet. Dessa kodas "övrig aktör" (97). Hit förs också utbrytarpartier, vilka alltså inte kodas med "ursprunglig" partikod.

13 Politiker/partier ospecificerat

Till denna kategori förs mer ospecificerade politikerbenämningar på kommunnivå, som t ex "kommunalpolitiker", dvs. när det inte syftas på några speciella kommunalpolitiker utan på kommunalpolitiker i allmänhet. Syftar man på kommunledningen är i stället kod

44 aktuell (se nedan). Anges partibeteckning kodas givetvis efter den.

14–20 Riksdagsmän

Kandiderande riksdagsmän kodas som riksdagsmän (för respektive parti).

32–36 Statsråd

Statsråd avser endast sittande. ”Kandiderande” eller tippade statsråd kodas inte som statsråd, inte heller före detta statsråd.

38–39 Socialdemokratiska respektive borgerliga regeringar

Framtida regeringar kodas inte. (För utsagor som exempelvis ”En socialdemokratisk regering kommer att förbättra...” används kod 2; ”En borgerlig regering är den enda förutsättningen...” kod 9.) Däremot kodas *tidigare* borgerliga respektive socialdemokratiska regeringar, även när de omnämns mer allmänt; ”Socialdemokratiska regeringar har alltid...” kodas 38, ”borgerliga regeringar brukar” kodas 39.

Regeringskansliet och statsrådsberedningen kodas som regering om det inte uttryckligen rör sig om själva förvaltningen.

41–44 Samhällsorgan

Samhällsorganen har delats in i fyra olika kategorier. Till den *första*, (41), hör de organ som är knutna till riksdagen, däribland utskotten, talman, riksbankschef, JK, lagrådet.

Den *andra*, (42), består av statliga myndigheter, departement och opolitiska tjänstemän: landshövdingar, åklagare, sakkunniga inom departement, utredare, JO m fl. Finns en tydlig politisk koppling kodas aktuell regering.

Landsting och landstingspolitiker utan partifärg tillhör den *tredje* kategorin (43).

Kommunala politiska organ, förvaltningar och bolag räknas till den *fyjärde* kategorin (44). Hit förs även kommunalråd om det inte går att läsa ut vilket parti aktören tillhör.

Observera att samhällsorgan aldrig kodas som omtalad aktör

49–61 Organisationer

Avser organisationen som sådan, officiella företrädare och enskilda medlemmar.

49 ”Facket”, som kollektiv

Avser mer abstrakt refererande till den fackliga rörelsen, utan att det framgår vilken organisation det egentligen handlar om. Koden används både beträffande agerande och omtalad aktör.

50 Arbetsmarknadens parter

Kod för mer abstrakt omtalande av de bägge parterna på arbetsmarknaden.

54 Arbetsgivarorganisationer

Kategorin inkluderar statliga och kommunala arbetsgivarorganisationer, liksom mer abstrakta och allmänna omnämmanden av ”näringslivet”, ”arbetsgivarna”. Hit förs också näringslivets olika utredningsinstitut (HUI, IUI etc.).

55 Småföretagare och deras organisationer

Avser småföretagare som uttryckligen agerar/omtalas som representanter för småföretagande.

61 Övriga organisationer

Inkluderar stiftelser, om det inte framgår att dessa är statliga.

70 Företag, företagsrepresentant

Inkluderar banker. Abstrakta referenser till ”industrin” kodas ej.

71 Forskare/expert

Med forskare och experter avses de som i artikeln/inslaget framställs som sådana, som får uttala sig som sakkunniga i en viss fråga. I kodningen görs ingen bedömning om riktigheten i att vissa aktörer framställs som forskare eller experter. Ett undantag är dock när expertrollen framställs ironiskt, som ibland görs i TV-nyheter; i sådana fall används annan kod.

Ekonomer kodas som experter om de inte är tydligt knutna till någon politisk organisation, som t ex är fallet med LO- och SAF-ekonomer. På samma sätt ses konjunkturbedömare från olika intresseorganisationer som organisationsföreträdare och inte som experter. Bankekonomer eller andra konjunkturbedömare ses dock som experter. Regeringsexpert kodas regering. Forskarrollen bedöms gå före eventuellt kändisskap; Sören Holmberg kodas alltså som forskare och inte som kändis (!).

72–74 Enskilda personer/allmänhet

”Enskilda *berörda* personer” (72) avser personer som just *berörs* av det nyheten gäller och eventuellt framställs som ”offer” i något sammanhang. Ett typfall är när en familj förs fram som exempel på vilka konsekvenser ett politiskt beslut får. Koden avser däremot inte berörda *kollektiv*, som t ex ”barnfamiljer”. De beskrivna personerna är aldrig direkt utbytbara, vilket i princip däremot gäller ”mannen på gatan” (73).

”Allmänhet, väljare, mötesdeltagare” (74) kodas aldrig som omtalade aktörer.

75 Kändisar

Kändisar avser i första hand skådespelare, artister m m.

76 Samhällsdebattörer/intellektuella

Hit räknas exempelvis författare som Göran Greider och debattörer som Marit Paulsen.

80 Mediekändisar

Med mediekändisar avses mer välkända programledare och journalister i radio och TV, som t ex "Loket", Erik Fichtelius och Lennart Ekdahl. Mer okända mediepersonligheter kodas som "mediemedarbetare/journalist" (82).

81 Journalist/reporter uttalad aktör i eget medium

Kod 81 används i artiklar/inslag av kommenterande slag, där journalisten själv står i centrum och framför sina egna värderingar av personer, sakfrågor, händelser och situationer. I TV och radio är studointervjuer med kollegor en form där denna kod används; i tidningar handlar det framför allt om krönikor och analyser. Men koden kan också tillgripas i samband med rapporterande nyhetsartiklar/inslag där den journalistiska rösten tar överhanden och egna värderingar tydligt framträder.

Observera att det är *formen* som styr val av 81-kodning och inte personen i sig. T ex kodas Erik Fichtelius som "mediekändis" (80) när han agerar som debattledare, men med kod 81 när han uppträder som kommentator.

82 Tidning, medium

Hit förs även representanter (t ex chefredaktörer) för politiskt färgade tidningar.

90 Opinionsinstitut

I redovisningar av popularitets- och partisympatimätningar kodas aktör 90, sakområde 800 (se under "Sakfrågor" nedan om undantag). Partierna kodas som omtalade aktörer. Visar siffror eller text att ett parti gått fram jämfört med senaste mättillfället kodas positiv värdering. Visar siffror eller text att partiet gått tillbaka sedan senaste mättillfället kodas negativ värdering.

Handlar det om andra typer av opinionsundersökningar – forskningsrapporter och liknande – behandlas beställaren eller utföraren av rapporten som agerande aktör. Sådant innehåll tolkas som om beställaren får agera i en viss sakfråga. Exempelvis kan på detta sätt LO (51) kodas som aktör i "sysselsättningsfrågan" (110). Kod 90 för "opinionsinstitut" (respektive 800 för "opinionsundersökning") blir alltså aldrig aktuell i sådana fall.

97 Övriga aktörer

Koden "övriga aktörer" (97) avser oorganiserade aktörer. Om de representerar eller ingår i en organisation skall de kodas som organisationsrepresentanter (49–61).

Utländska aktörer kodas som övrig aktör med två undantag. Det ena gäller EU-organ (91). Hit förs alla EU-företrädare (kommissionen, parlamentet, domstolen mm). Det andra undantaget är utländska experter och forskare, som då de framträder i svenska medier normalt uttalar sig om svenska förhållanden eller förhållanden relevanta för Sverige. Dessa förs i sådana fall till expertkategorin (71).

För ledarpuff är aktör 97 = ”Annan aktör/ ej urskiljbar aktör” (och inte 81).

Sakfrågor

Sakfrågevariablerna avser att fånga upp i vilka frågor eller inom vilka områden som de enskilda aktörerna uttalar sig – och därmed också vad debatten mer generellt handlar om. För detta ändamål finns listat cirka 35 sakfrågekategorier, i en del fall med ett antal underkategorier. Flertalet av dessa utgörs av traditionella sakfrågor som skatter, sysselsättning, bostadspolitik etc. Andra är av mer valrörelsespecifik karaktär.

i) Om det finns fler än tio sakfrågor i en artikel/inslag

Exempel: I framförallt *Expressen* och *Aftonbladet* förekommer artiklar som bygger på läsarnas frågor till partiledarna. Partiledarna viker några timmar för att sitta på redaktionerna och svara i telefon. Ett otal sakområden behandlas i denna typ av artiklar. Plocka ut de tio utrymmesmässigt största sakfrågorna. Är sakfrågorna så många och utrymmesmässigt jämbördiga att det inte går att urskilja tio dominerande frågor kodas artikelns/inslagets tio första.

ii) Om flerdimensionella sakfrågor

I sakfrågelistan återfinns några sakfrågor som delvis ligger på en annan dimension än övriga. Exempel på sådana ”på tvärs-frågor” är invandrarfrågor, regeringsfrågan, jämställdhet mellan män och kvinnor. ”Invandrarfrågan” omfattar ju ofta ett stort antal sakfrågor: sysselsättning, sociala frågor, utbildning etc.. Regeln är att koda det område artikeln/inslaget tar sin utgångspunkt i – det perspektiv, den vinkel som genomsyrar texten – något som förstås kan skifta från nyhet till nyhet. Sammanhanget avgör.

Om det finns utrymme är det lämpligt att försöka fånga in sakfrågans olika dimensioner som ryms i artikeln/inslaget. Om en artikel/inslag t ex handlar om invandrares problem med att komma in på arbetsmarknaden och detta även kopplas till utbildningsfrågor, är det lämpligt att om möjligt koda ”invandrarfråga”, ”sysselsättning” samt ”utbildning” som sakfrågor – men låta invandrarfrågan bli huvudsakfråga.

iii) Om opinionsundersökningar

Opinionsundersökningar i enskilda sakfrågor kodas efter den enskilda sakfrågan. En opinionsundersökning om t ex skattepolitiken kodas med sakfråga 140 (aktör 90).

Däremot kodas partisympatimätningar, popularitetsmätningar och liknande som just ”opinionsundersökningar” (800). (Angående värderingskodning, se under omtalad aktör.)

iv) Om abstrakta sakfrågor

Problem kan uppstå när uttalanden rör abstrakta sakfrågor utan vidare specificering. Skall t ex "välfärdspolitik" koda som "skattepolitik" (140), "socialpolitik" (170) eller som "allmänideologi" (650)? Låt sammanhanget avgöra. Går det inte att avgöra i det här specifika fallet, koda 170.⁴

⁴ För andra abstrakta begrepp som "kristna värden", "företagandets villkor" mm, se databasen.

Kodbok

V1 ID-nummer

1-

V2 Medium

- 1 Svenska Dagbladet
- 2 Dagens Nyheter
- 3 Göteborgs-Posten
- 6 Arbetet Nyheterna
- 7 Expressen
- 8 Aftonbladet

- 50 Rapport (19.30)
- 52 Aktuellt (21.00)
- 53 A-ekonomi (21.30)
- 56 Dagens Eko (17.45)
- 60 Nyheterna TV4 (22.00)
- 61 TV3 Direkt (sena kvällssändningen)

V3 Månad

- 8 Augusti
- 9 September

V4 Dag

1-31

V5 Kodare

- 1 Anna Maria
- 2 Bengt
- 3 Magnus
- 4 Stina
- 5 Åsa

V6 Förstasida/löp

- 0 Ej förstasida/löp
- 1 Förstasida/löp
- 2 Förstanyhet
- 3 Löp + förstanyhet

V7 Rubrikbredd

- 1 En spalt
- 2 Två spalter
- 3 Tre spalter
- 4 Fyra spalter
- 5 Fem spalter
- 6 Sex spalter
- 7 Sju spalter
- 8 Åtta spalter
- 9 Nio spalter och rubriker som täcker mer än nio spalter

V8 Totalutrymme

- 1- Antal spalter * antal centimeter/ sekunder

V9 Rubrikutrymme

- 1-

V10 V12 Bildutrymme

- 1-

V11 V13 Bildaktör

Se lista för aktörskoder

V14 Huvudområde

- 1 Rikspolitiska frågor
- 2 Landstingspolitiska frågor
- 3 Kommunalpolitiska frågor

V15 Huvudmaterialtyp

- 1 Allmän nyhetsartikel/inslag
- 2 Telegram (OBS! Gäller enbart radio och TV)
- 3 Sakfrågeöversikt
- 4 Sakfrågebakgrund
- 5 Bakgrund till andra politiska företeelser
- 6 (Nyhets)puffar
- 7 Analys/kommenterande artikel/inslag
- 8 I radio och TV: Studiointervju/debatt
I pressen: Radio- och TV-recension
- 9 Nyhetsgrafik av bakgrundskaraktär
- 10 Faktaruta/tabellsammanställning
- 11 Läsare ställer frågor / telefonväkteri
- 12 Övrigt

V16 Uppföljning av medier

- 0 Ej uppföljning
- 1 Uppföljning av TV-program
- 2 Uppföljning av radioprogram
- 3 Uppföljning av tidningsartikel

V17 Utspel/ händelse

- 0 Ej händelse
- 1 Partiledarutfrågningar i radio
- 2 Partiledarutfrågningar i TV
- 3 Partiledarna hos pastor Bastås.
- 4 Partiledardebatten i TV
- 5 IB-affären
- 6 Hallandsåsen
- 7 Tvätteriet i Alingsås
- 8 IB och Ekot

V18 Personval

- 0 Ej tillämpligt
- 1 Kandidat/kampanj
- 2 Bakgrund
- 3 Övrigt

V19 Positivt/ negativt - personval

- 0 Ej tillämpligt
- 1 Positivt
- 2 Negativt

V20 Public Journalism

- 0 Ej tillämpligt
- 1 Public Journalism

V21 Huvudaktör

(Aktörslista - agerande aktör, omtalad aktör & bildaktör)

Politiska partier

- 1 v
- 2 s
- 3 c
- 4 fp
- 5 m
- 6 kd
- 7 mp
- 8 nyd

- 9 De borgerliga partierna
- 10 De socialistiska partierna
- 11 Samtliga/ kombinationer av riksdagspartier
- 12 Övriga partier
- 13 Politiker/partier ospecificerat

Riksdagsmän

- 14 Riksdagsmän v
- 15 Riksdagsmän s
- 16 Riksdagsmän c
- 17 Riksdagsmän fp
- 18 Riksdagsmän m
- 19 Riksdagsmän kd
- 20 Riksdagsmän mp

Partiledare

- 21 Partiledare v
- 22 Partiledare s
- 23 Partiledare c
- 24 Partiledare fp
- 25 Partiledare m
- 26 Partiledare kd
- 27 Språkrör mp
- 28 Partiledare nyd
- 29 Övriga partiledare
- 30 Borgerliga partiledare i samverkan
- 31 Samtliga/ kombinationer av partiledare

Statsråd/minstrar/regeringar

- 32 s-statsråd/ministrar
- 33 c-statsråd/ministrar
- 34 fp-statsråd/ministrar
- 35 m-statsråd/ministrar
- 36 kd-statsråd/ministrar
- 38 Socialdemokratisk regering
- 39 Borgerlig regering

Samhällsorgan

- 41 Riksdagen, riksdagsutskott m m
- 42 Statliga myndigheter mm
- 43 Landsting/region
- 44 Kommun/fullmäktige/nämnder m m
(OBS! Kod 41 t o m 44 enbart som agerande aktör)

Organisationer

- 49 ”Facket”, som kollektiv
- 50 Arbetsmarknadens parter
- 51 LO
- 52 TCO

- 53 SACO
- 54 Arbetsgivarorganisationer
- 55 Småföretagare och deras organisationer
- 56 LRF och andra jordbruksorganisationer
- 57 Villaägarorganisationer
- 58 Hyresgästorganisationer
- 59 Pensionärsorganisationer
- 60 Miljöorganisationer, miljöaktivister
- 61 Övriga organisationer

Enskilda aktörer

- 70 Företag, företagsrepresentant
- 71 Forskare, expert
- 72 Enskilda *berörda* personer
- 73 Enskilda bland allmänheten/"mannen på gatan"
- 74 Allmänhet, väljare, mötesdeltagare (OBS! Enbart som agerande aktör)
- 75 Kändisar
- 76 Samhällsdebattörer/intellektuella

Massmedier

- 80 Mediekändisar
- 81 Journalist/ reporter som uttalad aktör i eget medium
- 82 Tidning, medium

Övriga aktörer

- 90 Opinionsinstitut
- 91 EU
- 95 Illustration (OBS ENDAST SOM BILDAKTÖR)
- 97 Annan aktör/ ej urskiljbar aktör (OBS! Enbart som agerande aktör)

V22 AKTÖRSTYP

- 0 Ej tillämpligt
- 1 Person
- 2 Kollektiv

V23 KÖN

- 0 Ej tillämpligt
- 1 Man
- 2 Kvinna

V24 HUVUDSAKFRÅGA

(Sakfrågelista - huvudsakfråga, sakfrågor)

100 **Jordbruk med skogsbruk och fiske, allmänt**

Sysselsättning och näringspolitik

- 110 Sysselsättning och näringspolitik- allmänt
- 111 Sysselsättnings- och näringspolitik - åtgärder
- 112 Ungdomsarbetslöshet - allmänt
- 113 Ungdomsarbetslöshet - åtgärder

Ekonomi och finanspolitik

- 120 Ekonomi och finanspolitik - allmänt
- 121 Pris- och lönepolitiska frågor
- 123 Besparingsfrågor/nedskärningar - allmänt
- 124 Budgetunderskott/ statsskuld

130 **Regional- och lokaliseringpolitiska frågor** (dock ej sysselsättningsåtgärder; se kod 111)

Skattefrågor

- 140 Skattefrågor - allmänt
- 141 Marginalskattefrågor
- 142 Skatteavdragsfrågor
- 143 Indirekta skatter, punktskatter
- 144 Kommunalskattefrågor
- 145 Företags-, förmögenhets, och arvsskattefrågor
- 146 Arbetsgivaravgifter och sociala avgifter

Familjepolitiska frågor

- 150 Familjepolitiska frågor - allmänt
- 151 Barnomsorgsfrågor
- 152 Föräldraförsäkringsfrågor

Vårdfrågor

- 160 Vårdfrågor - allmänt
- 161 Äldreomsorgsfrågor

Socialpolitiska frågor

- 170 Socialpolitiska frågor - allmänt
- 171 Pensionsfrågor
- 172 Missbruksfrågor
- 173 Sedlighetsfrågor
- 174 Sjukförsäkringsfrågor

Skol- och utbildningsfrågor

- 180 Skol- och utbildningsfrågor - allmänt

- 181 Högskole- och forskningspolitiska frågor
- 182 Skolans arbetsformer, betyg m m

Kultur- och fritidsfrågor

- 190 Kulturfrågor
- 191 Fritidsfrågor
- 192 Ideell föreningsverksamhet, folkrörelser m m

Bostadsfrågor

- 200 Bostadsfrågor och planeringsfrågor - allmänt
- 201 Boendekostnader

Miljöfrågor

- 210 Miljöfrågor - yttre miljö

Religion

- 220 Religion - allmänt
- 221 Kyrkopolitik, kyrka-statfrågan, kvinnoprästfrågan

Massmedier

- 230 Massmediefrågor

Kommunikationsfrågor

- 240 Kommunikationsfrågor - allmänt
- 241 Öresundsförbindelsen

Invandrarfrågor

- 250 Invandrarfrågor - allmänt
- 251 Flyktingfrågor och flyktingpolitik

Kommunalpolitiska frågor

- 260 Rikskommunalpolitiska frågor- kommunernas ekonomi m m

Polis- och rättsväsende

- 270 Polis- och rättsväsende, kriminalvårdsfrågor
- 271 Lag och ordning

Försvarsfrågor

- 280 Försvarsfrågor - allmänt
- 281 Försvarsindustriella frågor, vapenexportfrågor

Utrikes- och internationella frågor

- 290 Utrikes- och internationella frågor - allmänt
- 291 Biståndsfrågor

Arbetslivsfrågor

- 300 Arbetslivsfrågor – allmänt
- 301 Arbetsmiljö

EU -frågan

- 400 EU-allmänt
- 401 EU-frågan - fred, säkerhet
- 402 EU-frågan - inflytande, demokrati
- 403 EU-frågan - ekonomi, jobb, välfärd, handel, EMU
- 404 EU-frågan - socialt, trygghetssystem
- 405 EU-frågan - miljö
- 406 EU-frågan - jordbruk, regionalstöd
- 407 EU-frågan - kvinnofrågan
- 408 EU-frågan - avtalet
- 409 EU-frågan - övrigt

Demokrati- och inflytandefrågor

- 500 Demokrati- och inflytandefrågor - allmänt
 - 501 Författningsfrågor, demokratiska fri- och rättigheter
 - 502 Den politiska demokratins funktionssätt
 - 503 Ekonomisk demokrati, makten över näringslivet m m
- 510 **Regeringsfrågan**, statsrådsposter

530 Löntagarfonder

Jämställdhet mellan män och kvinnor

- 560 Jämställdhet mellan män och kvinnor - allmänt
- 561 Jämställdhet mellan män och kvinnor i politiken
- 562 Jämställdhet mellan män och kvinnor i arbetslivet

Energifrågan

- 600 Energifrågan - allmänt
- 601 Kärnkraft - allmänt
- 602 Kärnkraftens avveckling
- 603 Kärnavfallsfrågan
- 604 Kärnavfallets förvaring; metod, teknik, allmänt
- 605 Kärnavfallets förvaring; geografisk lokalisering

650 Allmänideologiska frågor

Valrörelsen som företeelse

- 660 Valrörelsen som företeelse
- 661 Aktörerna i valrörelsen/personfrågor

”Affärer/tabbar”

- 700 affärer/tabbar - allmänt
- 701 ”v-affärer/tabbar”
- 702 ”s-affärer/tabbar”
- 703 ”c-affärer/tabbar”
- 704 ”fp-affärer/tabbar”
- 705 ”m-affärer/tabbar”
- 706 ”kd-affärer/tabbar”
- 707 ”mp-affärer/tabbar”
- 708 ”nyd-affärer/tabbar”

800 Opinionsundersökningar

- 970 **Annat sakområde**, ospecificerat sakområde, ej sakområde
- 971 **Sakområdesuppräknig**
- 972 ”Vård-skola-omsorg”

V25 Huvudomtalad aktör

Se lista för aktörskoder

V26 Värdering huvudomtalad aktör

(Värderingslista - huvudomtalad aktör, omtalad aktör)

- 0 Neutral värdering/ingen värdering
- 1 Positiv värdering - allmänt
- 3 Negativ värdering - allmänt
- 4 Trovärdig - ej taktisk, realistisk. Den omtalade aktören ger sanna uppgifter, går att lita på, ger klara besked, ägnar sig inte åt överdrifter och skrämselfpropaganda, håller vad han lovar, står vid sitt ord och slingrar sig inte, är realistisk och står med båda fötterna på jorden.
- 5 Ej trovärdig - taktisk, orealistisk. Den omtalade aktören ger osanna uppgifter, går inte att lita på, ger inte klara besked, slingrar sig, är oklar över vad han vill, ger vilseledande uppgifter, överdriver, ljuger och ägnar sig åt skrämselfpropaganda, är bara intresserad av folks röster, håller inte vad han lovar, är orealistisk, naiv och hänger sig åt drömmar.
- 6 Responsiv - Den omtalade aktören är demokratisk, har folklig/folkrörelseförankring, stöds av vanligt folk, lyhörd för folks åsikter
- 7 Ej responsiv - Den omtalade aktören är etablerad, tillhör maktetablissemang, utan kontakt med folket, bryr sig inte om folkets åsikter
- 8 Kapabel/ kompetent - Den omtalade aktören är stark, enig, kapabel att genomföra sitt program, har en stark parlamentarisk förankring, det finns styrka bakom orden, handlingskraft
- 9 Ej kapabel/kompetent - Den omtalade aktören är svag, splittrad, ej kapabel att genomföra sitt program, har en svag parlamentarisk förankring, svag och handlingsförlamad när det verkligen gäller

SPECIALKODER FÖR RADIO &TV-STUDIEN

Framträdandeform (Framträdandeformslista) 1 Referat 2 Tal 3 Intervju 4 Referat + tal 5 Referat + intervju 6 Tal + intervju 7 Referat + tal + intervju	Sound-bites 0 – 99 Sound-bites-aktör (Se aktörslista)	Bildväxling 0 – 99
--	--	------------------------------

Kodblankett - press

Identifikation					Placering och utrymme			
ID-nummer	Medium	Månad	Dag	Kodare	Förstasida	Rubrikbredd	Totalutrymme	Rubrikutrymme
Artikeln/ inslaget som helhet								
Bildutrymme 1	Bildaktör 1	Bildutrymme 2	Bildaktör 2	Huvudområde	Huvudmaterialtyp	Uppföljning	Utspel	
Personval	Pos / neg personval	Public journalism	Huvudaktör	Aktörstyp	Kön	Huvudsakfråga	Huvudomtalad aktör	Värdering

Debattblocket											
Aktör 1	Sakfråga 1	Omtalad aktör 1	Värdering	Omtalad aktör 2	Värdering	Aktör 2	Sakfråga 2	Omtalad aktör 3	Värdering	Omtalad aktör 4	Värdering
Aktör 3	Sakfråga 3	Omtalad aktör 5	Värdering	Omtalad aktör 6	Värdering	Aktör 4	Sakfråga 4	Omtalad aktör 7	Värdering	Omtalad aktör 8	Värdering
Aktör 5	Sakfråga 5	Omtalad aktör 9	Värdering	Omtalad aktör 10	Värdering	Aktör 6	Sakfråga 6	Omtalad aktör 11	Värdering	Omtalad aktör 12	Värdering
Aktör 7	Sakfråga 7	Omtalad aktör 13	Värdering	Omtalad aktör 14	Värdering	Aktör 8	Sakfråga 8	Omtalad aktör 15	Värdering	Omtalad aktör 16	Värdering
Aktör 9	Sakfråga 9	Omtalad aktör 17	Värdering	Omtalad aktör 18	Värdering	Aktör 10	Sakfråga 10	Omtalad aktör 19	Värdering	Omtalad aktör 20	Värdering

Kodblankett - radio & TV

Identifikation					Placering och utrymme			
ID-nummer	Medium	Månad	Dag	Kodare	Förstasida	Rubrikbredd	Totalutrymme	Rubrikutrymme
Bildutrymme 1	Bildaktör 1	Bildutrymme 2	Bildaktör 2	Huvudområde	Huvudmaterialtyp	Uppföljning	Utspel	
Personval	Pos / neg personval	Public journalism	Huvudaktör	Aktörstyp	Kön	Huvudsakfråga	Huvudomtalad aktör	Värdering

Debattblocket													
F	Aktör 1	Sakfråga 1	Omtalad aktör 1	Värdering	Omtalad aktör 2	Värdering	F	Aktör 2	Sakfråga 2	Omtalad aktör 3	Värdering	Omtalad aktör 4	Värdering
F	Aktör 3	Sakfråga 3	Omtalad aktör 5	Värdering	Omtalad aktör 6	Värdering	F	Aktör 4	Sakfråga 4	Omtalad aktör 7	Värdering	Omtalad aktör 8	Värdering
F	Aktör 5	Sakfråga 5	Omtalad aktör 9	Värdering	Omtalad aktör 10	Värdering	F	Aktör 6	Sakfråga 6	Omtalad aktör 11	Värdering	Omtalad aktör 12	Värdering
F	Aktör 7	Sakfråga 7	Omtalad aktör 13	Värdering	Omtalad aktör 14	Värdering	F	Aktör 8	Sakfråga 8	Omtalad aktör 15	Värdering	Omtalad aktör 16	Värdering
F	Aktör 9	Sakfråga 9	Omtalad aktör 17	Värdering	Omtalad aktör 18	Värdering	F	Aktör 10	Sakfråga 10	Omtalad aktör 19	Värdering	Omtalad aktör 20	Värdering

Soundbite 1	Ak 1	Soundbite 2	Ak 2	Soundbite 3	Ak 3	Soundbite 4	Ak 4	Bildväxling
Soundbite 5	Ak 5	Soundbite 6	Ak 6	Soundbite 7	Ak 7	Soundbite 8	Ak 8	
Soundbite 9	Ak 9	Soundbite 10	Ak 10	Soundbite 11	Ak 11	Soundbite 12	Ak 12	
Soundbite 13	Ak 13	Soundbite 14	Ak 14	Soundbite 15	Ak 15			